

Kyrk ýylda ýazylan kitap -25: Gylyç Mülliniň Tejen Nepese iberen öýkünme goşgusy

Category: Kitapcy, Ýatlamalar

написано kitapcy | 26 январа, 2025

Kyrk ýylda ýazylan kitap -25: Gylyç Mülliniň Tejen Nepese
iberen öýkünme goşgusy GYLYÇ MÜLLI–MATAMYNYŇ MAGTYMGULY PYRAGA
ÖÝKÜNMELERINE ÖÝKÜNILIP TEJEN NEPESE IBERILEN GOŞGY

- **Çöller aglady**

Şum pelek öwrüldi bir gara daşa,
Mesgenim–zaw, dere, çöller aglady.

Damjasy ogşayyp ganly gözýaşa,
Soňudagdan inen siller aglady.

Duşman gapyl basdy, pursady peýläp,
Zynabazlar gyrnak edindi saýlap.
Käbe, kybla, balasyny ýat eýläp,
Zyndanda oturgan gullar aglady.

Ilim-günüm ýagşa tutdy pälini,
Emma ki, ters kyldy Taňry ýoluny.
Kiriş edinip şum ykbalyň salyny,
Zaryn owaz bilen ýeller aglady.

Gyzylbaşlar dagdan inip haýdanda,
Läşler sergi bolup galdy meýdanda.
Bala-çaga lerzan urup her ýanda,
Ykbaly keç gelen iller aglady.

Gama batdy Soňudagyň degresi,
Kaýda anyň geýgen mahmal begresi!?
Çöküp galdy dal bedewler sagrasy,
Çillede ýapylgan jullar aglady.

Akmak akla gelmez çoh öwüt bilen,
Maýa nere dönmez zer howut bilen.
Gylyç çaknyşanda boz sowut bilen,
Ýar-ýardan aýrylyp, dullar aglady.

Pelek, bizni ne ahwalga saldyň sen!
Ýoksullaň ýogunam basyp aldyň sen.
Magtymguly, gan aglaýyp solduň sen,
Saýramaý-saýramaý, tiller aglady.

1995.

Puly nädip kän gazanmagy öwrenmekden ötri ony nädip az
sowmalydygyny öwrenmeli.

*

Şahyr hem poeziýanyň ussat terjimeçisi Durdy Haldurdy (ýörgünli ady Dädehal) uzak ýyllaryň dowamynda “Sowet edebiýaty” žurnalynyň baş redaktory bolup işledi. Ol döwürlerde žurnal elden düşürilmän okalýardy. Haldurdynyň bertutýan bir prinsipi bardy. Ol redaksiýanyň öz işgärleriniň eserlerini žurnalda düýpden çap etmeýär diýen ýalydy. Ýadynda, baş redaktoryň orunbasary Kakaly Berdiýew özüniň iň gowy oçerki “Redaktor bilen orunbasarynyň eseri öz žurnalymyzda çap edilse gelşiksiz bolar”- diýen jogap bilen yzyna gaýtarylanda, esli wagtlap gojadan öýkeläbem gezipdi.

Indi nähili? Indi şol “Sowet edebiýty” “Garagum” ady bilen çykýar. Ony hiç kimiň okamaýandygy barada ozal gürrüň edipdik. Ýöne geň zat: “Garagumuň” her sanynda diýen ýaly baş redaktoryň özüniň, aýalynyň, obadaşlarynyň, redaksiýanyň öz işgärleriniň “eserleri” çap edilýär. Žurnalyň il arasynda abraýdan düşmeginiň sebäbi, belkem, şonuň üçindir?

2005.

Geçen asyryň 70-nji ýyllarynda bir ýukajyk agitasion žurnaljyga tötänden diýen ýaly redaktor bellenen žurnalist uly ýolbaşçylaryň gözüne “ilip”, ýokary wezipä ýetmegiň aladasyny edip başlaýar. Ol, Türkmenistan KP MK-nyň jaýynyň gapdalyndaky öz edarasyna işe barýaka, her gün irden MK-nyň köşgüniň iç işigindäki kioska sowulýar-da, ile göz edip, “Prawda”, “Izwestiýa” ýaly has resmi gazetleri satyn alýar. Ol şeýtse, özüniň köp okaýandygyny, syýasat bilen içgin gyzyklanýandygyny ýolbaşçylaryň birden biri görüp, özüne öňdebaryjy kadr hökmünde üns bererler diýen umyt edýär. Ahyr ol TKP MK-nyň şol mahalky 2-nji, ýöne “esasy” sekretary B.N.Rykowyň “gözüne ilýär”. Hökmürowan ýoldaş Rykow her gün MK-nyň kiýoskinden “Prawda” bilen “Izwestiýa” satyn alyp gidýän ýoldaşyň kimdigi bilen gyzyklanýar. Onuň kimdigini, nirede işleýändigini anyklan häkim: “Eger ol respublikan žurnalyň redaktory bolup “Prawda” gazetini ýazylyp öýünde almaýan bolsa, şu günüň özünde wezipesinden boşadyň!” diýip, görkezme berýär. Ýatlamalar